

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Nredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 23. maja 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 59.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Na praznik, dne 21. t. m. se je vršil v Rogaški Slatini ob izredno veliki udeležbi občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo. Poleg 105 delegatov, ki so pred pričetkom in tekom občnega zbora oddali svoje poverilnice, so se ga udeležili v zastopstvu gg. velikih županov v Mariboru in Ljubljani sekcijski svetnik g. dr. Ratej in sekcijski načelnik g. dr. Marn, nadalje zastopnik Trgovske in obrtniške zbornice zbornični tajnik g. dr. Windischer in zdraviliški ravnatelj g. dr. Šter. Skupščino je otvoril zvezni načelnik g. Ivan Jelačin ml., ki je uvodoma ugotovil sklepčnost, nato pa pozdravil v izbranih besedah navzoče, ki so se v tako impozantnem številu odzvali vabilu na Zvezni občni zbor v biser slovenske domovine, našo divno Rogaško Slatino. Pred prehodom na dnevni red je pozdravil najprej zdraviliškega ravnatelja g. dr. Štera za gostoljubno streho in naklonjenost udeležnikom občnega zbora. Nadalje je pozdravil zastopnika gg. velikih županov, posebno sekcijškega svetnika g. dr. Rateja, ki je po likvidaciji oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani prvič zastopal kot oblastni referent mariborsko oblast na Zveznem občnem zboru in g. dr. Marna, ki je zastopal ljubljansko oblast, kot starega preizkušenega prijatelja slovenskega trgovstva. Končno je g. načelnik v prisrčnih besedah pozdravil zastopnika Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Windischerja, ki je zastopal hkratu tudi slovensko trgovsko društvo »Merkur«. Po pozdravih je predlagal g. načelnik, da se odpošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru in prebral pripravljeno besedilo. Zborovalci so načelnikov predlog z navdušenjem sprejeli in branje besedila brzojava stoji poslušali ter z živahnimi živio klici odobrili.

Pozdravi.

Nato se je oglašil k besedi g. dr. Šter, ki je v imenu zdraviliške uprave toplo pozdravil slovensko trgovstvo in vladne zastopnike ter se zahvalil slovenskemu trgovstvu, da si je izbralo letos za svoj občni zbor ravno Rogaško Slatino. Razveselil se je častnega obiska in prosi vse navzoče, da si ogledajo na licu mesta vse zdraviliške naprave in da pogosto posejajo zdravilišče po trudapolnih stanovskih poslih. Sekcijski svetnik g. dr. Ratej je pozdravil občni zbor v imenu bivšega velikega župana iz Maribora. Veseli ga solidarnost trgovstva obeh oblastev, ki kaže svoje uspehe v plodonosnem delovanju Zveze za dobrobit slovenskega trgovstva. Zveza naj ostane tudi v bodoče skupno torišče trgovstva obeh oblastev in ji želi v zasledovanju njenih ciljev najlepše uspehe. — Načelnik g. dr. Marn, živahno pozdravljen, je izrekel občnemu zboru pozdrave g. velikega župana iz Ljubljane, kateremu je priključil pozdrave tudi za svojo osebo in želel zborovanju velikih uspehov.

Nato je pozdravil občni zbor g. dr. Windischer, ki je med drugim izva-

jal: Oglašam se k besedi v tem Vašem znamenitem zboru, da se zahvalim za ljubeznive besede, ki jih je na moj naslov govoril g. zvezni načelnik. Zahvaljujem se za nje, ker sem pričel, da so mu prišle od srca. Prinašam pozdrave Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani in njenega predsednika g. Ivan Kneza, ki je zadržan se udeležiti današnjega občnega zbora. Prinašam pa tudi pozdrave slovenskega trgovskega društva »Merkur«. Kot predsednik te slovenske trgovske organizacije sem prišel med svoje. Zveza je središče obligatornih trgovskih organizacij, »Merkur« pa največja prostovoljna organizacija slovenskega trgovstva. Zveza je uvedla hvalevredno napravo, da sklicuje občne zборе vsako leto v drug kraj naše domovine. Lani smo zborovali na Bledu, letos pa zborujemo v Rogaški Slatini. Potrebno je, da na ta način spoznavamo krasote domače zemlje, katero še vedno le premalo poznamo. Če je kaj gnilega, kaj nezdravega v naših vrstah, naj nam odvzame Rogaška Slatina in nas pripravi za nov boj za nove uspehe v znamenju edinosti in solidarnosti vse slovenske trgovine, ker naš še čaka veliko dela za naš stan. Za nove uspehe so potrebni občni zbori, ki so spomladanske revije naših čet, ko prične veti svež zrak in se je začelo sveže pomladansko življenje. Zveza obstoja pet let, praznuje torej letos svojo petletnico. Tekom tega časa smo veliko dosegli, a ti uspehi, dasi so nepobitni, marsikomur vendar še ne zadostujejo. Slovenci smo radi kritični, v svojih sodbah pa se le preradi prenačimo. Da bomo vedeli ceniti pomen Zveze, se mora vprašati, kaj bi bilo, če bi ne imeli Zveze. Občni zbori, kakoršen je današen, so za trgovstvo zadoščenje, če se članstvo odziva vabilu v tako obilnem številu, zadoščenje pa so tudi za odbor, ker mu impozantna udeležba kaže, da je na pravem potu. Prav posebno pa vas pozdravljam v imenu »Merkurja«, ki obhaja letos svojo 25. letnico. Merkur je ognjišče slovenskega trgovstva, ki mu je dalo vse druge. Ob ustanovitvi je vladalo mrtvilo med slovenskim trgovstvom. Merkur je pokrenil ustanovitev gremijev tam, kjer jih še ni bilo in iz njegovega kroga je izšla inicijativa tudi za ustanovitev Zveze.

Vzgajati se moramo v pravičnosti in pospeševati edinstvo gospodarskih krogov v stanovskih zadevah, ker nič ni gospodarstvu bolj potrebnega nego edinstvo. V obeh največjih stanovskih organizacijah vlada želja povzdigniti čast in veljavo trgovskega stanu da prenehajo časi, ko je imel vsak pravico se obregati ob slovensko trgovstvo. Prav lahko se zgodi, da v enem ali drugem vprašanju nismo edini, a tudi preko tega bomo prišli brez nevarnosti, ako bomo ravnali tako, kakor je v takih primerih edino pametno. Dogovorov je treba, dogovor gradi hišo, nesloga pa jih podre. »In necessariis unitas«. — Zveza je velika organizacija slovenskega trgovstva, s trdom smo jo zgradili. In ob njeni petletnici se spominjamo vseh skupnih bojev za skupne interese in prešle nam bodo misli, da se Zveza, ta

krepka opora slovenskega trgovstva, deli. Za uspešno delo je treba, da so naše vrste edine, strumne in krepke. Mi hočemo z vsemi svojimi stanovskimi tovariši stati v stiku, tudi z onimi preko mej naše ožje domovine. Veseli nas, da trgovska organizacija tudi v drugih pokrajinah krepko napreduje in da ta napredek omogoča, da si v doglednem času osnujemo svojo največjo instanco: Centralo trgovskih korporacij, ki bo spajala trgovske organizacije vseh delov naše države v krepko falango za obrambo naših pravic in za povdarek naših zahtev. Naš položaj je neugoden, naš gospodarstvo je v krizi. Obstojajo še vedno razni za trgovsko poslovanje kvarni predpisi, ki bi že davno zaslužili, da se jih pomeče med staro ropotijo in šaro ter kot času neprimerno razveljavi. Zadovoljni pa nismo tudi vsled pretežkih davkov. Upali smo, da se z zadnjim dvanajstinskim zakonom omilijo, a smo se žalibog varali. Naložili so se nam iz naslova izenačenje davčnih bremen novi davki. Stojimo na stališču izenačenja davčnih bremen, a tako izenačenje odločno odklanjamo in za take pirhe se zahvaljujemo. Želi zborovanju najlepši potek in popoln uspeh.

Izvajanja g. dr. Windischerja so izvala med govorom samim, posebno pa ob koncu burno pritrdjevanje.

Predsedniško poročilo.

Zvezni načelnik g. Jelačin je podal na to predsedniško poročilo. Uvodoma se spominja petletnice Zveze. Če se zamisli v kakšnih razmerah se je nahajalo slovensko trgovstvo ob ustanovitvi Zveze, lahko s samozvestjo ugotovi, da je Zveza storila tekom svojega obstoja vse, kar je smatrala za potrebno za interese slovenske trgovine. Težko je bilo pred leti najti uvaževanje trgovine, katero so tlačili in še tlačijo k tlom razni zakoni in predpisi. V teh težkih časih je marsikdo začutil potrebo zblizanja in takrat smo sklenili, da ustanovimo za samoobrambo trgovskih interesov Zvezo trgovskih gremijev. Zvezi se je tekom let posrečilo povzdigniti, pospešiti ter podžgati delo v naših gremijih, prispevala pa je veliko tudi za konsolidacijo razmer, ker je v konsolidaciji države tudi naš spas in naša bodočnost. Ko so ga pred 5 leti postavili na čelo organizacije, ga je to podžgalo, da je posvetil vse svoje sile za napredek trgovske organizacije. Delal je vedno iskreno in z veseljem za procvit naše trgovine. Večkrat lahko nastanejo pri skupnem delu različna mnenja in nasprotstva, vendar vse to ne sme dati povoda za to, da bi se razbila naša enotnost po trudapolnem delu. Da se še bolj okrepi naša prepotrebna složnost in dokumentira tudi na zunaj, izraža željo, da se pravila Zveze izpremene v toliko, da bivališče načelnika ne bo vezano na Ljubljano in da bo s tem nade možnost, da se prihodnji načelnik izvoli iz vrst trgovcev v mariborski oblasti. — Zveza se je v pretečenem letu resno trudila za trgovske interese, ima pa pred sabo še veliko delo. Odpiranje in za-

piranje trgovin še vedno ni urejeno. Za izenačenje obrtnega reda je podala Zveza obsežne predloge, ki bodo služili za pripomoček pri sestavi definitivnega predloga zakona o obrtnem redu. Glede trgovskega šolstva smo na slabem. Vzdrževanje nadaljevalnih šol nas stane težke denarje in posamezni gremiji le s težavo zmorejo vzdrževalne stroške. Naše nade, da nam dvanajstinski zakon omili davčna bremena, se niso uresničile, nasprotno naložilo se nam je še novo breme v obliki povišanega invalidskega davka. Dohodnina se še vedno pobira po stari kronski lestvici, namesto, da bi se izpremenila v dinarsko valuto in s tem primerno znižala. V novih dvanajstinah je posebno trpek davek na zaslužek delavcev, ki bo zadeval tudi trgovski stan. Davki se vedno ostreje izterjujejo in odrekajo se vedno pogostejše vse olajšave za njihovo poravnavo. Odprto je še vprašanje popolne borze, ki bi bila velikega pomena za narodno gospodarstvo v Sloveniji. Glede prisilne poravnave stojimo slejkoprej na stališču, da jo ne gre kratkomalo odpraviti, ampak da se predpisi toliko preuredijo, da bodo izključene zlorabe. Končno apelira še enkrat na solidarnost in prebere brzojavni pozdrav uprave ljubljanske borze, ki se glasi: »Imenom ljubljanske borze pozdravljamo z iskreno radostjo današnji zbor, želeči obilo uspeha v procvit in za neodvisnost našega gospodarstva. Korakajmo inicijativno z modernim duhom, da ne pojde s podvojenimi koraki preko nas in nam ne ostavi sledov tujega gospodarskega podjarmljenja. Bleščeča točka naše gospodarske zavesti bodi naša gospodarska samostojnost.«

Zbornični provizorični predsednik g. Ivan Schrey iz Ljubljane je poslal občnemu zboru sledeči brzojav: »Ker ne morem biti danes v Rogaški Slatini, tem lepem, meni tako k srcu prirastlem kraju, ki ste ga letos izbrali za svoje velepomembno zborovanje, mi je srčna potreba, da Vas po tem potu pozdravim ter želim zborovanju najboljši uspeh.«

Tajniško poročilo o delovanju Zveze v letu 1924/25.

Z današnjim občnim zborom praznujemo petletnico obstoja Zveze gremijev za Slovenijo. Zveza je bilo ustanovljena v zelo nemirnih časih. Na eni strani smo bili takrat v polni konjunkturi inflacije in z njo v zvezi naraščanja draginje in nezadovoljstva najširših slojev. V trgovski stan je takrat dotekalo vse in vsakdo se je smatral za sposobnega biti trgovec. Ugled trgovstva je padal, nerazpoloženje proti trgovskemu stanu je naraščalo. Trgovstvo se je delalo odgovorno za draginjo in vse gospodarske neprilike povojnih let.

V tej dobi je slovensko trgovsko društvo Merkur pričelo z organizacijo trgovstva v strokovnih organizacijah, v gremijih po deželi in kot osrednja zveza teh gremijev je bila ustanovljena zveza, ki je tekom preteklih petih

let dogradila začeto organizacijsko delo po celi Sloveniji. Danes se opira na močno zgradbo agilnih in iniciativnih gremijev, ki so budno na delu za zaščito stanovskih interesov. Delo zveze v teh 5 letih njenega obstoja ni bilo lahko. Imeli smo pred očmi v glavnem tri smeri in sicer obnovo nekdanje solidnosti in dobrega ugleda trgovskega stanu, zaščito gospodarskih interesov in trgovstva v povojni dobi in konečno sodelovanje pri izgradbi naše gospodarske zakonodaje in konsolidacije razmer. Potisnjeni v defenzivo, smo branili predvsem interese trgovstva proti pretiravanju favoriziranja združništva in proti pogrešeni praksi pobijanja draginje. V teh letih so se pokazale vse slabe strani sedanjega obrtnega zakona, ki favorizira prostost trgovskih obrtov in je omogočil neomejen poraz novih prijav. Zveza je skušala vplivati na merodajne faktorje, da je ta pritok za solidno trgovsko poslovanje kvaren in moramo priznati, da smo našli tudi razumevanje za naše utemeljene razloge, v ostalem pa je nagla izprememba konjunktura sama dovršila ta proces. Takratno razpoloženje širokih mas je zahtevalo, da se izdajajo socijalno politični zakoni, ki so takrat predstavljali minimum njih programa, ki pa jih že danes občutimo kot nekaj maksimum, ki zahteva po našem mnenju v mnogih točkah revizijo. Baš današnji občni zbor se bo pečal tudi s tem vprašanjem in sicer z revizijo zakona o pokojninskem zavarovanju, kakor tudi z vprašanjem reorganizacije administracije bolniškega zavarovanja, dočim nam že medtem preti nevarnost uvedbe starostnega in invaliditetnega zavarovanja, ki bi pomenilo novo obremenitev delodajalca. Ni mi treba ponavljati, koliko borbe smo vodili za ohranitev samostojne bolniške blaginje, ki še danes ni definitivno zaključena. Ni mi treba tudi naštevati, da smo glede zakona izvajanja o pobijanju draginje vendarle konečno dosegli upoštevanje trgovskih načel, kar je baš za sedanjost dobo izrednega pomena.

V davčnem oziru sicer še ni izvedeno izenačenje davčnih osnov za celo državo, in se je vse izjednačenje dosedaj gibalo v vidu linearnih povškov in pribitkov na obstoječe davke, vendar dobiva problem izjednačenja vedno konkretnije oblike ter je stavljeni delovni program sedanjosti vlade in je tudi zveza imela v preteklem letu priliko, da izvede v novem načrtu zakona o neposrednih davkih obširno anketo in stavi svoje predloge. Obširen je naš program glede indirektnih davkov posebno glede taks, ki so bile vpeljane zgolj iz vidika in potrebe fiskalnih razlogov, in niso upoštevale ekonomskih momentov ter v tem oziru povzročile mnogo nezadovoljstva in škode.

V prometnem oziru se razmere polagoma boljajo. Prenehale so vedne prometne omejitve, ki so nam prva leta zveznega obstoja ovirale ves razmah in stik z vzhodnimi pokrajinami naše države, dela se mnogo na obnovitvi voznega parka, ureditvi prometnih odnošajev z inozemstvom, nerešeno je ostalo pa še glavno vprašanje, ureditve železniških tarif. V podrobnem delu smo porabili vsako priliko, da pospešimo rešitev tudi tega vprašanja, ki je za slovensko trgovino prav odločilne važnosti in izdelanih je več načrtov o katerih moremo na današnjem občnem zboru samo izreči nujno željo, da se jih takoj uveljavi, da pridemo iz sedanjega tarifnega kaosa, k urejenim razmeram.

V trgovsko političnem oziru smo na potu likvidacije povojne dobe, izvedbe mirovnih pogodb in sklepanja definitivnih trgovskih pogodb z inozemstvom. Težak in delikaten je naš položaj v tem oziru, zaključenih je mnogo konvencij z inozemstvom, ki še niso ratificirane, ki tudi niso izpolnile naših maksimalnih zahtev, ki pa vendar pomenijo znatno pridobitev za končno ureditev gospodarskih odnošajev z sosednim inozemstvom. Tudi v tem oziru je naš program obširen in dalekosežen in to je bilo baš med drugim povod, da se je zveza odločila pristopiti mednarodni trgovski komori v Parizu kot aktivni član. K tej za pospeševanje mednarodnih in trgovskih stikov najvažnejši korporacij so dosedaj pristopile poleg vseh naših zbornic tudi že zveza industrijev in društvo bančnih zavodov, kakor tudi Savez trgovaca za Hrvaško in druge slične organizacije.

Že ob ustanovitvi je zveza povdala potrebo in željo centralne organizacije vsega trgovstva za celo državo. Žal, da takrat naš apel ni našel razumevanja in odziva v ostalih pokrajinah, kjer trgovstvo še danes nima obligatorne stanovske organizacije. V zadnjem času pa je postalo tudi to vprašanje zopet aktualno in je bilo predmet razprav na kongresu trgovskih organizacij 26. in 27. avgusta v Zagrebu. Ni dvoma, da je centralna organizacija tudi za naše trgovstvo važna in potrebna in da bi postala lahko močna opora za zaščito trgovskih interesov in zato si moramo tudi v tem oziru priti na jasno, kakšno stališče imamo napram njej zavzeti. Po aktiviranju oblasti in srezke uprave je nastala potreba, da se gremiji s svojimi okoliši prilagodijo novim mejam srezkih poglavarstev. Tozadevne spremembe, ki so deloma že izvedene, so bile potrebne v slovenjegraškem, konjiškem, celjskem, laškem in brežiškem okraju. Konečno mi je prijetna čast poročati, da je bil na zadnjem občnem zboru prek-murskega gremija ustanovljen pose-

ben gremij za dolnjelendavski okraj, ki je že prijavil svoj pristop k zvezi in da je sklicanje ustanovnega občnega zbora za ljubomurski okraj vprašanje prihodnjih dni.

Program zveze, ki je bil načrtan v njenih poročilih in dopolnjen s smernicami jasno in točno že na prvih rednih občnih zbora v Ljubljani, Mariboru in Celju ter pozneje ob ope-tovanih prilikah dopolnjen, nam nalaga še za nadalje potrebo skupnega nastopa in solidarnosti v vseh vprašanjih zaščite trgovskih interesov, ker se položaj kakor tudi gospodarski razvoj in sedanje stanje trgovstva v Sloveniji v mnogem oziru razlikuje od ostalih pokrajin, ki so se razvijale pod težjimi in neugodnejšimi razmerami kot naše trgovstvo. V tem leži glavna ovira kakor tudi težava sedanjega izjednačenja obrtnega zakona kakor tudi socijalno-političnih in gospodarskih odredb, kjer želimo, da nam izjednačenje prinese novo modernejšo formo in izpolni naše zahteve ter ustvari nadaljnjše predpogoje za razmah slovenske trgovine.

Po podanem tajniškem poročilu je pozdravil občni zbor pomočnik ministra za šume in rudnike g. Ivan Mohorič v imenu ministra g. dr. Žerjava in v kratkih obrisih očrtal delovanje Zveze v preteklih petih letih. V nadaljnjih izjavah ponavlja željo, da se izpremene Zvezina pravila na način, ki bo še nadalje omogočal složno in solidarno delo vsega slovenskega trgovstva.

Po njegovem govoru se oglasi za besedo g. I. I. Kavčič, delegat gremija trgovcev v Ljubljani, ki opozarja občni zbor na uspešno delovanje g. Mohoriča v Zvezi od dneva ustanovitve. Posvetil je vse svoje obsežno znanje in vse svoje izredne zmožnosti v prid Zveze, vsled česar zasluži, da mu ob petlenici izrečemo svoje priznanje in hvaležnost. Predlog g. Kavčiča je občni zbor odobril z velikim odobravanjem in priredil g. Mohoriču viharne ovacije.

* * *

Fr. Stupica, načelnik gremija trgovcev v Ljubljani:

Beseda o Zvezinem občnem zboru.

Včeraj je združila Zveza trgovskih gremijev povodom svojega občnega zbora v Rogaški Slatini imponantno število našega trgovstva, da se na eni strani ugotove uspehi skupnega dela in določi na drugi strani smernice za bodoče važne naloge. Zborovanje, za katerega je vladalo veliko zanimanje, je bilo nad vse dobro obiskano, kar je dokaz, kako pereča in nujna vprašanja trgovskega stanu so bila na dnevnem redu in kako važne naloge mora Zveza še izvršiti, da dvigne trgovstvo na ono višino, ki je potrebna za prospeh našega narodnega gospodarstva.

Računski zaključek za l. 1924.

Celokupni dohodki Zveze so znašali v letu 1924 259.642 dinarjev, izdatki pa 257.409 Din. Zvezino premoženje je znašalo koncem leta 1924 Din 12.236-64, dočim je znašalo koncem leta 1923 Din 35.762-97.

V imenu pregledovalcev računov je podal poročilo g. Kostevc in predlagal, da se da odboru absolutorij in izreče občni zbor blagajniku g. Verovšku iskreno zahvalo za njegovo vzorno in poštovno delo. G. Kostevc je ob tej priliki opozoril občni zbor na dejstvo, da posamezni gremiji ne izpolnjujejo svojih materijalnih obveznosti napram Zvezi in poziva vse gremije, ki so s plačili v zaostanku, da izpolnijo svojo dolžnost.

Proračun za leto 1925.

Na zadnji seji širšega odbora se je sklenilo, da se zvezni proračun omeji izključno na vzdrževanje zvezne pisarne in na podporo našega lista, ki je kot strokovno glasilo potrebno za zaščito trgovskih interesov. Na tej podlagi se je sestavil proračun, ki predvideva 132.900 Din stroškov. Za kritje proračunjenih stroškov je sklenil občni zbor, da bo pobiral zvezno doklado v izmeri letnih 10 Din za ne-protokolirane in 20 Din za protokolirane tverde, kakor v pretečenem letu.

Sklepe in resolucije Zvezinega občnega zbora, med katerimi omenjamo danes samo sklep, da se vrši prihodnji občni zbor v Kranju, priobčimo v prihodnji številki.

Zveza je združila na občnem zboru imponantno število našega trgovstva. Ugotovili so se uspehi in dobre strani skupnega dela in določile smernice za bodočnost. Da se je razprava pospešila posebno glede formulacij sklepov in resolucij, se je v sredo dne 20. t. m. vršila predkonferenca delegatov, ki so zborovali nad tri ure. Dosegla se je v vseh smereh edinost in složnost.

Splošno se je opazal velik interes za vsa ta vprašanja in je le pozdravljati, da so se stvari pri nas premaknile vendar enkrat iz mrtve točke.

Vsestransko poučni in obenem informativni so bili zlasti nad vse uspeli aktualni govori g. dr. Windischerja in g. Mohoriča, ki sta izčrpno poročala o težnjah, za katerimi naj stremi naša trgovina in nam o njih podala svoje strokovno mnenje. Med posameznimi udeleženci so se izmenjale pred zborovanjem zelo važne misli in nazori in se stivali razni predlogi in resolucije, katere tvorijo del programa.

LISTEK.

Dr. Metod Dolenc:

O denarnih krizah v preteklih in današnjih časih.

(Nadaljevanje.)

Zelo zanimiva je bila kriza Avstrije, ki je sledila časom francoske revolucije. Avstrijski bankovci (Bankozettel), so bili izdani l. 1762 v svoti 12 milijonov goldinarjev. Dobili so l. 1797 prisilni kurz, ali l. 1811 so že narasli na svoto 1061 milijonov goldinarjev. Posledica je bila razvredba, ki je pričela navzlic prisilnemu kurzu že leto dni po uredbi prisilnega kurza in se je ustavila v prvih mesecih l. 1810 na eni osmini nominalnega zneska. Zato pride 20. februarja 1811 do finančnega patenta, ki je vrednost bankovcev prisilno znižal, toda ne na eno osmino, marveč samo na eno petino nominalnega zneska in odredil prisilno konverzijo tako, da so »odkupni listki« (Einkaufsscheine) nadomestili kot »dunajska valuta« (Wiener Währung) bankovce, seveda z redukcijo na petino. Tisti finančni patent je dalje izrekel, da se državni dolgovi po svoji glavnici ne znižajo, pač pa se

zmanjšajo obresti od vseh javnih obligacij, bodisi stanovskih, erarialnih ali mestnih, — na polovico. Sled-nič je finančni patent glede plačila dolgov odredil sledeče: Terjatve, ki so dospele v plačilo pred 15. marcem 1811, so morali upniki ob plačilu jemati v bankovcih po nominalni vrednosti. Za pozneje dospele zasebne terjatve pa je veljalo: Če so nastale pred l. 1799, ko je nastopila razvredba bankovcev, so morale biti plačane v polnem znesku: ali v novi dunajski valuti, ali pa s petkratnim zneskom bankovcev, to pa tako glede glavnice, kakor tudi glede obresti. Če so pa terjatve nastale v času od l. 1799 naprej do 30. oktobra 1810, pre-računale so se po kurzu, ki je veljal o času sklepa pogodbe itd., po izdani uradni lestvici in so morale biti plačane: ali v novi dunajski valuti ali pa s petkratnim zneskom bankovcev, pa samo v preračunjenem znesku. Tiste zasebne terjatve pa, ki so nastale med 1. oktobrom 1810 in 14. marcem 1811, so se znižale na eno petino in so morale biti v tem znesku plačane: ali v odkupnih listkih ali pa v petkratnem znesku bankovcev.

Krize ta finančni patent iz l. 1811 seveda ni odpravil. Odkupni listki so

utrpevali čedalje večje izgube na kupni moči. Zato je novi patent z dne 1. junija 1816 uvedel bankovce novo ustanovljene privilegirane avstrijske nacionalne banke. Ti bankovci so se glasili na konvencijski nov-vec. Bili so nadomestilo za odkupne listke po ključu 140 : 40; za ostanek pa so dobili tisti, ki so imeli in menjali papirnati denar, »nakaznice« na enoodstotne državne obligacije. Glede zasebnih pravnih razmerij pa ni bilo treba več posebnih določil. Od 1. januarja 1812 dalje je veljal že ob-či državljanski zakonik, ki je v §§ 987. in 988. izrekel: Kdor si izpogoji plačilo posojila v neki posebni vrsti kovanega denarja, temu se mora vrni-ti dolg v tem denarju. Zakonite izpre-membe kovanega novca, ki nastanejo brez izpremembe notranje vsebine, gredo na račun posojevalca: on dobi plačilo v dotičnih novcih, ne gle-de ali se je izpremenila njanja vred-nost na boljše ali slabše. Če se pa notranja vrednost izpremeni, šteje naj se plačilo v razmerju z notranjo vrednostjo, ki jo je imel novec o ča-su, ko je bilo posojilo dano. Tu se torej jasno vidi, da sta i francoska i avstrijska denarna kriza dobili sko-ro enak gospodarski zaključek, nam-

reč, da se je razvredba koncem kon-cev — omalovaževala.

Tudi Severna Amerika je prestala v 19. stoletju hude krize. Začetkom državljanske vojne 1861 je izdala za-kladne papirje, ki so se mogli odku-piti. Leto za tem pa so bili ti zakladni papirji zamenjani z bankovci, imeno-vanimi Greenbacks (= na hrbtni strani zeleni listi), ti pa niso bili odkupljivi in so se morali jemati za za-konito plačilno sredstvo. Izdani so bili prvotno v nominalni vrednosti 150 milijonov dolarjev, ščasoma jih je prišlo v obtok toliko, da je znašala nominalna vrednost 450 milijonov dolarjev. Zlati ažio, ki so ga dobili, je znašal v juliju 1864 — 164 odstot-kov. Poleg teh Greenbacks pa so bi-li v prometu tudi še zlati dolarji kot zakonito plačilno sredstvo. V sploš-nem je veljalo, da je en zlat dolar to-liko vreden, kolikor en papirnat do-lar. Izjemo so pripuščali pri tistih po-godbah, pri katerih je bilo dogovor-jeno plačilo v resničnem zlatem de-narju. Samo v teh primerih je smel upnik zahtevati plačilo v zlatih do-larjih, inace pa ne. Torej tudi Sever-na Amerika v splošnem ni pripuščala — valorizacije zasebnih zahtev-kov.

(Dalje sledi.)

ma Zveze za bodoče delo. Zborovanje je pokazalo najbolj, kako potreben je skupni nastop in organizirano delo, brez katerega je nemogoče uspeti vsakemu poedincu, še manj pa celoti in je najlepši uspeh to, da se je začelo naše trgovstvo tega vendar že enkrat zavedati.

Lepo uspeli občni zbor bo ostal vsem udeležencem v najboljšem spominu in jih bo bodril v nadaljnjem boju za interese trgovskega stanu. Bo pa tudi za dogleden čas svetel vzgled slovenskemu trgovstvu, kako naj ravna, da ohrani v trgovskih vrstah tako zelo potrebno slogo.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvratno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

XII. frankfurtski mednarodni sejm.

Letošnji pomladanski sejm v Frankfurtu ob Menu, ki se je vršil v času od 17. do 22. aprila, pomenja važen korak naprej v razvoju tega na historičnih sejmskih tleh prirejenega sejma.

Pač malo je mest, ki so po svoji legi v taki meri sposobna za križišče v evropskem gospodarstvu, kakor to staro trgovsko mesto ob Menu. Nov dokaz za to je donesel baš zaključeni sejm, na katerem so razstavili tudi številni inozemski producenti. Posebno je treba poudariti, da so se udeležile tega sejma prvič po vojni kot razstavljalke v znatnem številu tudi francoske tvrdke, pa tudi iz ostalega inozemstva je bilo mnogo razstavljalcev in posetnikov.

Kupčijski uspeh poteklega sejma je bil povprečno zelo ugoden. Da je bilo tudi to pot največ prometa v tekstilni, usnjarski in čevljarški stroki, ki so bile bogato zastopane, temu se ni čuditi, ker so te stroke od pamtveka naseljene v Frankfurtu, oziroma se tam nahajajo njih produkcijski centri. Pa tudi v drugih strokah je zaznamovati znatne sklepe. Kot razveseljivo novost je bilo pozdraviti sejm za živila, ki bo zbog dobrega uspeha pač ostal trajen pojav na frankfurtskem sejmu. Sejm za živila zaznamuje razmeroma največjo inozemsko udeležbo.

Na sejmu za pohištvo in za gospodinjske potrebščine so bila razstavljena lepa dela, ki so vzbujala splošno zanimanje. Umetne obrti, zelo zanimiva izložba unije ruske sovjetske vlade, vozila vseh vrst, gradbeni izdelki itd. zaznamujejo živahen poset in znatne kupčije. V tehničnem oddelku ni zastajal živahen obrat, ki je dal celokupni upravi sejma svoj znak. Omeniti je še, da je dobila oblačilna stroka v novootvorjenem modnem oddelku primeren okvir, v kojem morejo razstavljeni izdelki priti v polni meri do veljave in ki že po svoji prostornosti označuje pomen frankfurtskega tekstilnega sejma.

Novi frankfurtski sejm, neposredni naslednik tako važnih frankfurtskih sejmov v srednjem veku, ki so bili neposredno najstarejši nemški sejmi, si je zbog svojega ciljnega ustroja in zlasti zbog svoje posebnosti kot najpreglednejši in strogo po strokah urejeni sejm priboril ugledno stališče v mednarodnem blagovnem prometu. To stališče se izkazuje od sejma do sejma kot bolj in bolj utrjeno. Za bodoči jesenski sejm, ki se bo vršil od 4. do 7. oktobra, je že došlo mnogo novih prijav iz tu in inozemstva. Kakor kaže, bo sejmska uprava najbrž primorana, graditi zopet nove stavbe, ker že to pot ni bilo mogoče dati na razpolago razstavnih prostorov številnim reflektantom čevljarске in usnjarske stroke.

Trgovina.

Zveza trgovskih udruženj v Srbiji. Za področje bivše kraljevine Srbije in Črne gore se snuje zveza trgovskih udruženj. Zveza bi pristopila kot celota Centrali trgovskih korporacij, katero se je sklenilo osnovati na trgovskem kongresu v Zagrebu.

Konkurzni oklic. Razglasitev konkurza o imovini Stojana Jenka, posestnika in trgovca v Ljubljani, Valjavčeva ulica 23. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču v sobi št. 140 dne 14. maja 1925 ob 10. Oglasitveni rok do dne 18. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini Prekmurske gospodarske zadruge r. z. o. z. v Dolnji Lendavi. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču dne 13. maja 1925 ob 9. Oglasitveni rok do 15. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini Franca Skuhala, trgovca pri Sv. Trojici v Slov. Gorici. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču dne 13. maja 1925 ob 9. Oglasitveni rok do 10. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini zapuščine po Francur Radiju, trgovcu v Mariboru. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču v sobi št. 83 dne 14. maja 1925 ob 9. Oglasitveni rok do dne 14. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini Odon Koutnega, trgovca v Ljubljani. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču v porotni dvorani dne 23. maja 1925 ob 10. Oglasitveni rok do dne 27. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini Franca Majdiča, trgovca v Kranju. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Kranju dne 26. maja 1925 ob 10. Oglasitveni rok do dne 20. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini Marije Šporrove, trgovke v Lokah pri Trbovljah. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Laškem dne 18. maja 1925 ob 9. Oglasitveni rok do dne 1. junija 1925. Razglasitev konkurza o imovini Julija Kovačiča, trgovca v Vojniku. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču v sobi št. 2 dne 29. maja 1925 ob 10. Oglasitveni rok do dne 15. junija 1925.

Poravnalno postopanje. Uvedlo se je poravnalno postopanje o imovini Roberta Bachoja, trgovca z deželnimi pridelki v Raču. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 83 dne 10. junija 1925 ob 9.

Industrija.

Dobava inozemskega premoga po znižani železniški tarifi. Prihoduji teden

prične poslovati komisija, obstoječa iz zastopnikov ministrstva trgovine in industrije, ministrstva za šume in rude ter ministrstva za finance, ki bo po celi kraljevini obiskala podjetja, ki porabljajo inozemski premog, da se na licu mesta prepriča o letni potrebi inozemskega premoga in o možnosti nadomestitve z domačim premogom. Kakor čujemo, je dal povod za to kontrolo dejstvo, da se v Vojvodino uvažja izredne množine rjavega premoga iste kaloričnosti, kakor so domače vrste rjavega premoga na škodo domačih rudnikov. Domači rudniki so v veliki stagnaciji in imajo kljub skrbni produkciji in odpustitvi domačega delavstva ogromne množine deponiranega premoga. Samo Trboveljska premogokopna družba ga ima približno 10.000 vagonov, bosanski državni rudniki pa okoli 4300 vagonov. Domači rudniki kljub znižani tarifi z veliko težavo plasirajo premog in je njihova zaščita z gospodarskega in socialnega stališča potrebna. Rezultati izvidov komisije bodo mero-dajni za rešitev prošenj za dovoz inozemskega premoga po znižani železniški tarifi.

Denarstvo.

Zlata pariteta srednjeevropskih držav. Jugoslavija (dne 12. t. m.) 1 zlati dinar = 12.06 pap. dinarjev; Italija (od 11. do 17. t. m.): 1 zlata lira = 4.70 pap. lir; Avstrija (od 27. aprila 1923): 1 zlata krona = 1.44 šilingov; Češkoslovaška (dne 12. t. m.): 1 zlata krona = 6.83 pap. kron; Ogrska (od 16. do 31. aprila): 1 zlata krona = 14.500 pap. kron; Rumunija (dne 12. t. m.): 1 zlata leja = 40.22 pap. lej.

Davki in takse.

Izenačenje neposrednih davkov. Minister za finance je postavil za sestavo definitivnega predloga zakona o neposrednih davkih posebno komisijo, v kateri sta poklicana od Slovencev delegat ministrstva financ v Ljubljani g. dr. Karol Šavnik in tajnik Centrale industrijskih korporacij g. dr. Cvetko Gregorič. Komisija bo proučila vse došle predloge o izenačenju neposrednih davkov in na podlagi tega materiala sestavila zakonski osnutek, katerega namerava minister za finance predložiti Narodni skupščini v prvi polovici meseca julija t. l. — Imeni obeh slovenskih strokovnjakov nam dajeta upanje, da bomo dobili moderen,

tudi gospodarskim prilikam v Sloveniji vstrežajoči davčni zakon.

Davčno okrajno oblastvo v Novem mestu objavlja sledeči razglas: »V smislu čl. 204. fin. zakona iz l. 1924/25, Ur. l. št. 140 iz l. 1924. se tem potom objavlja, da bodo odmerni izkazi za občo kontingentirano in začetno nekontingentirano pridobnino za l. 1925. za davčne okraje Novo mesto, Žužemberk, Črnomelj in Metlika na vpogled za davkoplačevalce, stanujoče na sedežih davčnih uradov, pri pristojnih davčnih uradih, za vse ostale davkoplačevalce pa pri občinskih in davčnih uradih, dalje pa tudi za vse pri davčnem okrajnem oblastvu v Novem mestu in sicer bodo razgrnjeni v času od 1. do 15. junija 1925. — Vsak davkoplačevalec ima pravico vpogledati le njegovo davčno dolžnost zadevajočo predpisno postavko, za druge davčne zavezanca pa le, če se izkaže s kolka prostim pooblastilom, da jih je upravičen zastopati v davčnih zadevah. — Petnajstdnevni rok za vložitev prizivov (pri davčnem okrajnem oblastvu v Novem mestu) poteče dne 30. junija 1925. — Prizivi, kateri so dopuščeni le zoper preračun v plačilo naloženega davčnega zneska (§ 59. zak. o osebnih davkih in čl. 39. št. 6 izvrš. predp. l. odst. 4.) se kolekujejo s 20 Din, vsaka priloga pa z 2 Din. Predpis davkov onim zavezancem, ki v zgoraj označenem roku ne vložijo priziva, postane pravoveljaven, če tudi se davčnim zavezancem ne vroče posebni plačilni nalogi.«

Izvoz in uvoz.

Prostost češkoslovaških kron za kritje cen pri uvozu živil iz naše kraljevine. Češkoslovaški bančni urad dovoljuje od 1. maja t. l. kritje uvoženega žita, živine, mesa in živalskih produktov v čeških kronah, ako gre za blago jugoslovanskega, rumunskega, ogrskega ali poljskega izvora. Kritja v druge države se še nadalje dovoljujejo samo v inozemski valuti po mednarodnih običajih in po prosti izbiri uvoznika. Za uvoženo moko in mlevske izdelke, pa naj bodo iz katerekoli države, se plačevanje v čeških kronah ne dovoljuje.

Trgovski register.

Vpisale so se nastopne firme: Jelšingrad za industrijo drva i ruda, dr. s o. j., Šmarje pri Jelšah; »Ribnica«, lesna družba z o. z., Ribnica; Štajerska železindustrijska družba z o. z., Zreče.

Naš nad vse ljubljani, dobri soprog, skrbni papa, gospod

Jožef Logar

trgovec in posestnik

nas je previden s sv. zakramenti in vdan v voljo božjo za vedno zapustil.

Truplo predragega pokojnika prepeljemo iz kopališča Nauheim v domačo hišo, da ga na Vnebohod ob 5 uri popoldne položimo na tukajšnje pokopališče k počitku.

Vsi, ki ste poznali njegovo blago srce, ohranite mu prijazen spomin.

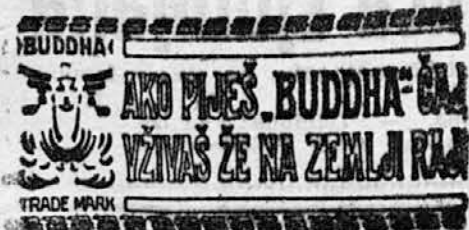
KRANJ, 20. maja 1925.

Ivanka Logar,
soproga.

Stana, stud. fil., Ivka, Vida,
hčerke.

Joža, stud. jur.,
sin.

Alojzija Kavčič, Marija Svetlin
sestri.

Razno.

Angleško posojilo poljski sladkorni industriji. Poljska sladkorna industrija je najela na Angleškem 2.750.000 funt. šterlingov posojila. Od posojila odpade na poznanijsko zvezo 1.5 milj., na varšavsko zvezo pa ostanek.

Žrtve avtomobilov v Ameriki. — V Združenih državah se je v l. 1924. smrtno ponesrečilo vsled avtomobilskih nezgod 190.000 oseb, poškodovalo pa 450.000 oseb.

Kavkaški petrolej. — Velika petrolejska polja na Kavkazu je vzela za dobo 30 let v zakup italijansko-belgijska petrolejska družba.

Koliko porabi Švica tobaka? — Švica je porabila l. 1923. približno 65.000 meterskih stotov tobaka, ki je veljal kadilce ogromno vsoto 105 milijonov frankov. Na osebo se je porabilo 1.17 kg napram 2 kg v l. 1922. Manjšo porabo so brez dvoma povzročili višji stroški, ki so znašali v l. 1922. na osebo le 14.40 fr., v l. 1923. pa 27 frankov.

Brezposelnost na Ogrskem. Na Ogrskem je od 224.000 organiziranih delavcev brezposelnih 36.873, torej na 15%.

Ljubljanska borza.

Petek, 22. maja.

Blago: Hrastovi trami, I. in II. vrste, 3.62 m 30/20, 3.67 m 30/20, 3.96 m 30/20, 4.70 m 30/20, fco meja, 3 vag. den. 1350, bl. 1350, zaklj. 1350; Madriers, 75/225, 3.66—6 m, monte, fco Postojna, 8 vag. den. 620, bl. 620, zaklj. 620; hrastovi bordonali od 30/30, I. in II. vrsta, fco Postojna den. 1400; čreslo suho, fco nakl. postaja den. 56; pšenica Rosafé, 80 kg, rinf., prompt., par. Ljubljana bl. 490; pšenica avstralska, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 485; pšenica Hard Winter

2, rinf., prompt., par Ljubljana bl. 500; otrobi pšenični drob., par. Ljubljana bl. 190; koruza, dob. maj, junij, par. Postojna neocar. bl. 260; rž, Canada, Western 2, dob. junij, fco Ljubljana bl. 460; rž makedonska, 72/73 kg, par. Ljubljana bl. 400; ječmen 57/59 kg, fco maked. postaja bl. 300; oves makedonski orig., par. Ljubljana bl. 360; krompir beli, fco dolenska postaja bl. 125; krompir rumeni, fco štaj. postaja bl. 115; krompir rdečkast, fco štaj. postaja bl. 135; bučne peške, zdrave, suhe, rešetane, juta vreče, eg. 50 kg, fco Postojna tranz. bl. 875.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 62, bl. 63.50; loterijska

2½% državna renta za vojno škodo den. 180, bl. 195, zaklj. 195; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 260; Merkantilna banka, Kočevje den. 110, bl. 124; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 800, bl. 809; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 66; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 190, bl. 200; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 133; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 375, bl. 388; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 110, bl. 122; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280.

Tržna poročila

Tržne cene za meso v Mariboru (15. maja). Govedina: 1 kg govejega mesa 12—20, vampov 10—12, pljuča 7—10, ledic 17—20. Teletina: 1 kg teletine I. 20 do 22.50, II. 15—17.50, jetra 15—22.50, pljuča 15. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 12.50—30, sala 25—30, črevena mast 15 do 17, pljuča 10—12, jetra 15, ledic 18 do 20, slanina sveže 18—25, papricirane 30—35, prekajene 30—40, mast 30—32, prekajeno meso 25—34, šunke 38—40. Drobica: 1 kg kozličevine 20—25, 1 komad kozliča 45—75. Klobase: 1 kg krakovskih 36—38, brunšviških 19—25, pariških 26—28, posebnih 20—28, safalad 20—28, hrenovk 34—36, kranjskih 36 do 40, 1 kom. prekajenih 5—7. Perutnina: 1 kom. piščanec majhen 12.50—25, večji 25—30, kokoši 32.50—40, gosi 65—75, purani 75—100, zajec domač majhen 10, večji 45 Din, 1 liter mleka 3—3.50, smetane 12—16, 1 kg srovega masla 40 do 44, masla kuhanega 60, ementalkega sira 120, polementalkega 70, trapistnega 35, grojskega 40, tilsitskega 40.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 12. maja. Prignalo se je 19 konjev, 15 bikov, 150 volov, 414 krav in 17 telet. Skupaj 615 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 9.75—10.50 Din, poldebili voli 8.50—9.50, plemenski volki 7—8, biki za klanje 4.75—6.25, klavne krave debele 7—8.75, plemenske krave 4.75—7, krave za klobasarje 3—4.50, molzne krave 4.50—6.75, breje krave 4.50—6.75, mlada živina 6.75—7.75 Din. Prodalo se je 229 komadov. — Mesne cene: volovsko meso I. 1 kg 12—20 Din, II. 12—20, meso od bikov, krav, telic 12—20, telečje meso I. 20—22.50, II. 15 do 17.50, svinjsko meso sveže 12.50 do 30 Din.

Največje zanimanje

vlada za zgradbo stanovanjskih hiš sistema

„SEIDEL“

ker je zidanje v tem sistemu tehnično in ekonomsko dovršeno, najhitrejša in najcenejša. Splošno pozornost vzbujajo

nosilci sistema „SEIDEL“,

ki nadomeščajo lesene stropnike, železobetonske preklade itd. Natančnejše podatke dobite pri stavbnem podjetju Jakob Accetto, sin Ing. Viktor Accetto in drug, Ljubljana, Tabor št. 2.

Stopnice SEIDEL Ograje :

Dr. Ing. Miroslav Kasal

Oblastveno poverjeni stavbeni inženier in mestni stavbenik

Ljubljana - Mirje št. 11 - telefon št. 287

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za betonske, železobetonske in vodne zgradbe, arhitekturo ter vsakovrstne visoke stavbe.

Izvršitev.

Projektiranje.

Jeklena žica 1 mm

odda se, počeni od 50 kg, po ceni 10 Din za 1 kg fco Ljubljana. Poizve se v upravi »Trgovskega lista«.

Izreden priložnostni nakup 800 hl prvovrstnega belega

vina letnika 1917

liter po 9 Din. — Poleg tega imam za oddati v najem tudi tri velike

vinske kleti

s potrebnimi sodi s vsebino 16—80 hektolitrov. — I. Kravagna, Ptuj.

Najboljši šivalni stroji in kolesa so edino le

Josip Petelinc-a

znomke

GRITZNER, PHÖNIX in ADLER

za ročino, obri in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Peuk v vazeju brezplačen. Veletna garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko. Telefon 913. Na malo.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi. Na malo!

Prporočila potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, izpne robe, čiščke, skale, toaletno blago.

Telefon 913

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

prporočila

špecerijsko blago

raznoverstno žganje moko in

deležne pridelke

raznoverstno rudninsko vodo

lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom.

CEVIKI NA RASPOLAGO!

TVRDKA

A. VOLK

LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

prporočila iz svoje zaloge vse vrste pšenične

moke najboljših banaških mlinov,

otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo,

ječmenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge

poljske pridelke.

Telefon šte. 449.

Brzjavi: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE

TISKARNA „MERKUR“

Ing. - ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 533

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13

Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenike, pravila itd. itd.

Lastna knjigo-veznica

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24

Telefon šte. 560

se priporočila za vsa v to stroko spadajoča dela.

AVTO

benzin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudijo JUGO-AVTO, d. s. o. z. v Ljubljani.

Širite „Trgovski list“!

Dobrovoljačka banka d. d. v Zagrebu, podružnica Ljubljana

AFILIRANI ZAVOD: Banke čehoslovaških legij v Pragi z njenimi 21 podružnicami v Čehoslovaški ter delniško glavnico od Kč 70.000.000— ter rezerv. fondom od Kč 30.000.000— ter vlogami nad Kč 800.000.000—.

Popolno vplačana delniška glavnica Din 5.000.000—, Rezerve Din 750.000—, Brzjavi: „DOBROBANKA“, Ljubljana. — Telefona: 5 in 720.

Prevzema vloge na hranilne knjižice in na tekoče račune ter jih obrestuje kar najugodnejše. — Obavlja vse bančne posle najkulantnejše.